

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.175/2018/6.

A tanács tagjai: . Zanathy János
a tanács elnöke
. Farkas Katalin
előadó bíró
. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Nagyné dr. Márton Veronika pártfogó ügyvéd

Az alperes: Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

26.M.1676/2016/31.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.M.1676/2016/31. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban a teljesen pervesztés felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját, valamint a felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes 2011. március 20-tól 2012. március 19-ig ideiglenes özvegyi nyugdíjban részesült. 2012. szeptember 6. napján özvegyi nyugdíj felélédése iránti igényét, amelyet a 2011. március 20. napján elhunyt ... jogán megváltozott munkaképesség címén terjesztett elő, az alperes a 2013. szeptember 5. napján kelt ... folyósítási törzsszámú elsőfokú határozatával elutasított. A másodfokú hatóság a 2014. március 31. napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 47. § (2) bekezdése, 53. § (1) bekezdés b) pontja és a 4. § (1) bekezdés k) pontja rendelkezéseire

alapítottn. Megállapította, hogy a felperes egészségi állapotának mértéke 2012. március 19. és 2012. június 28. között 70%, 2012. június 29. és 2013. augusztus 31. között 66%, 2013. augusztus 2-től pedig 65%.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes kereseti kérelmében a társadalombiztosítási szervek határozatainak hatályon kívül helyezését arra hivatkozva kérte, hogy a szakértői vizsgálatok során betegségeit alulértékelték, az eltelt időszakban egészségi állapota romlott, pszichiátriai-, szív- és érrendszeri megbetegedését, belgyógyászati panaszait és köszvényes megbetegedését nem vették figyelembe.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte határozataiban foglalt jogi és ténybeli indokai fenntartásával. Az alperes kiemelte, hogy a felperes egészségkárosodása a határozatok meghozatala időpontjában nem érte el az 50%-os mértéket, így megváltozott munkaképességűnek nem tekinthető. A felperes sem korhatár betöltés, sem árvaellátásra jogosult gyermek ellátása címén nem jogosult özvegyi nyugdíjra.

Az elsőfokú ítélet

- [4] A munkaügyi bíróság - a Kúria Mfv.III.10.701/2015/6. számú a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.M.1884/2014/26. számú ítéletét hatályon kívül helyező és a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító végzése alapján lefolytatott - új eljárásban a felperes keresetét elutasította. Az új eljárásban a bíróság elrendelte a korábban kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleményének kiegészítését. ... igazságügyi orvosszakértő kiegészítő szakvéleményében rögzítette a 2013. július 23-ai elsőfokú orvosszakértői vélemény felperes mozgásszervi megbetegedéseivel kapcsolatos megállapításait azzal, hogy ez utóbbi szakvéleményben kizárólag orvosi dokumentumok alapján minősítették a felperes közlekedőképességét, melyekben nem szerepelnek olyan adatok és a felperes személyes vizsgálatokor sem voltak észlelhetőek olyan eltérések, amelyek a hivatkozott elsőfokú orvosszakértői véleményben megállapított 27%-os mozgásszervi részkárosodást megalapoznák. Az orvosszakértő megindokolta a szakvéleményei és a 2013. július 23-ai szakvélemény közötti eltérést, amely szerint a felperes özvegyi nyugdíj felélézésére való jogosultsága elbírálása során készült első- és másodfokú szakhatósági állásfoglalás és a perbeli igazságügyi orvosszakértői vélemény a felperes személyes vizsgálata és több kórelőzményi adat, szakorvosi lelet alapján került értékelésre, szemben a felperes közlekedőképességét minősítő szakvéleménnyel, amely kizárólag a bemutatott orvosi iratok alapján készült. A szakértő értékelte a felperes kéz kis-ízületeinek kis mértékben való funkció csökkenését, az ágyéki- gerinc oldal- és előre-hátrahajlásban

észlelt mozgásbeszűkülését, a vállízület fájdalmasságát, a crepitatioval kísért térdmozgásokat, a nehézkes lábujjhegy és sarokállását, a beszűkült ágyéki gerinc mozgását is. Az igazságügyi orvosszakértő az ellentmondást feloldotta, ezért új szakértő kirendelése nem volt indokolt a felperes mozgásszervi rész-egészségkárosodásának mértéke tekintetében. A perben beszerzett szakvélemény és annak kiegészítése egybehangzó volt a közigazgatási eljárás során készült szakvéleményekkel, ezért a felperes nem minősül megváltozott munkaképességűnek, a 2014. áprilisi kézízületi panaszok utólagos állapotrosszabbodásnak minősülhetnek, amelyeket a társadalombiztosítási szervek határozatai meghozatala során nem vehettek figyelembe, legfeljebb egy újabb igénybejelentés alapjául szolgálhatnak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [5] A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet „megváltoztatásával” a kereseti kérelmének helyt adó döntés meghozatalát kérte a Pp. 182. § (3) bekezdése bíróság általi megsértése miatt.
- [6] A felperes érvelése szerint az új eljárásban a bíróság a Kúria végzésében adott utasítása ellenére a szakértői vélemények közötti ellentmondást nem oldotta fel. A szakértő továbbra sem vette figyelembe a 2011-től fennálló kézízületi, boka és térdfájdalmakat, a 2012-től fennálló mindkét térd- és bokafájdalmat és duzzanatot. Ezen panaszok tekintetében az igazságügyi orvosszakértő nem vizsgálta meg, hanem - a 27%-os mozgásszervi részkárosodásával szemben - az alapperben megállapított 10%-os mozgásszervi részkárosodás mértékéhez ragaszkodott. Nem vette figyelembe az igazságügyi orvosszakértő a több, mint 7 éve fennálló magas húgysavszint miatti panaszait, a köszvényes ízületi gyulladásait és az ízületi funkciózavarait sem, mely panaszokat orvosi dokumentumokkal támasztott alá.
- [7] A felperes kifogásolta, hogy a bíróság az újabb szakértő kirendelése iránti kérelmének nem adott helyt, nem vette figyelembe a kiegészítő szakvéleményre tett észrevételeit. Mivel az igazságügyi orvosszakértő a szakvéleményét mozgásszervi részkárosodás tekintetében nem módosította, továbbra is ellentmondásos volt a közlekedőképesség minősítéséhez adott szakvéleményben megállapított 27%-os mértékhez képest, ezért a bíróságnak a perben új szakértőt kellett volna kirendelnie.
- [8] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróság megfelelően tisztázta felperes egészségi állapotát; a kiegészítő szakvéleményben a szakértő az ellentmondásokat feloldotta és indokát adta a szakvélemények közötti eltérésnek; a felperes valamennyi megbetegedését figyelembe véve a felperes mozgásszervi rész-egészségkárosodásának mértékét továbbra is 10%-osnak értékelte. A bíróságnak a társadalombiztosítási szervek

határozatainak meghozatalakor fennálló tények, a felperesi egészségi állapot alapján kellett döntenie, az időközben bekövetkezett esetleges állapotrosszabbodás nem volt figyelembe vehető. Az alperes a perben tett nyilatkozatait és az előkészítő iratban előadott álláspontját azok megismétlése nélkül fenntartotta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.
- [10] A Kúria az Mfv.III.10.701/2015/6. számú végzésével a munkaügyi bíróság 26. M.1884/2014/26. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, mivel a bíróság nem tisztázta a mozgásszervi részkárosodás tekintetében a 2013. júliusban véleményezett 27%-os és a ... igazságügyi orvosszakértő által véleményezett 10%-os részkárosodási mérték közötti ellentmondást, nem tisztázta, hogy az ugyanazon szempontrendszer alapján végzett értékelés ellenére mi az eltérés oka és mely értékelés fogadható el helytállónak. A megismételt eljárásban a Pp. 182. § (3) bekezdése alapján a bíróságnak az ellentmondást kellett tisztáznia.
- [11] A bíróság elsődlegesen a szakvélemény kiegészíttetésével kísérelte meg a mozgásszervi részkárosodás tekintetében az ellentmondás feloldását. Az igazságügyi orvosszakértő - nem vitatottan - az első kiegészítő szakvéleményét úgy terjesztette a bíróság elé, hogy a 2013. július 23-ai szakvélemény nem állt a rendelkezésére (ezt kiegészítő szakvéleményében rögzítette is). Ezt követően a bíróság pótolva a hiányosságot a szakértő részére a mozgáskorlátozottak közlekedési kedvezményére jogosultsághoz 2013. július 23. napján készített szakvéleményt megküldte. Az igazságügyi orvosszakértő a 2017. július 23. napján kelt második kiegészítő szakvéleményében megállapította, hogy a 2013. július 23. napján kelt szakvéleményben a felperes mozgásszervi részkárosodását túlértékelték, az orvosi dokumentumokban nem szerepelnek olyan adatok, és nevezett személyes vizsgálata során sem voltak észlelhetők olyan eltérések, amelyek a 27%-os mozgásszervi részkárosodási értéket megalapoznák.
- [12] A felperes az igazságügyi orvosszakértő szakvéleményét 2017. szeptember 18. napján, a bíróságnak a szakvéleményre vonatkozó észrevételei benyújtására szóló végzését 2017. szeptember 21. napján átvette, azonban az ítélethozatal napjáig észrevételt nem terjesztett elő. A szakértő első kiegészítő szakvéleményével kapcsolatosan a felperes ugyan terjesztett elő észrevételt, amelyben érdemi kifogások nem szerepeltek, csupán jelezte a felperes, hogy továbbra sem fogadja el a kiegészítő szakvélemény megállapításait, az állapotában javulás nem következett be és új szakértő kirendelését kérte.
- [13] A felperes kifogásával szemben a szakértő szakvéleménye 5. és 6. oldalán a felperes 2011-től fennálló kézízületi-, boka- és térdfájdalmaival, duzzanataival kapcsolatos panaszait, valamint a

megemelkedett húgysavszintjét rögzítő orvosi dokumentumokat feltüntette, a szakvélemény 7. oldalán a 2015. február 19. napján tartott igazságügyi orvosszakértői vizsgálat alapján megállapított megbetegedések és kóros elváltozások között a sok ízületi fájdalom, a magas vér- és húgysavszint, a gyulladásos ízületi elváltozások köszvényes csomók nélkül stb. szintén rögzítésre kerültek.

- [14] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a szakvéleménnyel és a kiegészítő szakvéleményekkel kapcsolatos aggályait, kifogásait terjesztette elő azzal, hogy a bíróságnak a perben új szakértőt kellett volna kirendelnie a Pp. 182. § (3) bekezdése alapján.
- [15] ... igazságügyi orvosszakértő kiegészítő szakvéleményében a felperes 2013. júliusban véleményezett 27%-os mértékű mozgásszervi részkárosodása és a szakértő által véleményezett 10%-os mozgásszervi részkárosodás eltérését azzal magyarázta, hogy a 2013. júliusi szakvélemény csupán orvosi dokumentumok alapján készült (bár azok sem támasztották alá a 27%-os mértéket), míg az általa adott szakvélemény a bemutatott orvosi dokumentumokon és a felperes személyes vizsgálatán alapult.
- [16] A Kúria a Pp. 182. § (3) bekezdése alkalmazása kapcsán korábbi határozataiban (Mfv.III.10.676/2013/3., Mfv.III.10.758/2013/6., Mfv.III.10.032/2014/12. stb.) kifejtette, hogy az egészségkárosodás valós és helyes mértékének meghatározása, illetve az egyéb kérdések (kezdő időpont) orvosi szakkérdések, amelyek szakértői megválaszolást igényelnek. Rámutatott arra is, hogy a rokkantságon, egészségkárosodáson alapuló ellátások tárgyában hozott társadalombiztosítási határozatok alapjául szolgáló, az NRSZH bizottságai által adott szakvélemények/szakhatósági állásfoglalások és a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránti perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemények orvosszakmai kérdésekben kimutatható ellentmondásait, amennyiben az eltérések a per eldöntésére kihatással bírnak, a bíróságnak további szakértői bizonyítás elrendelésével kell feloldania (EBH 2005.1359.). A jelen ügyben a társadalombiztosítási szerv és a bíróság által lefolytatott orvosszakértői bizonyítás eredménye azonos volt, a felperes a szakvélemények megállapításait olyan kérdésben tette vitássá, amihez kellő szakértelemmel maga sem rendelkezik. A perben kirendelt szakértő a bíróság által megfogalmazott kérdésekre választ adott, az a körülmény, hogy a felperes a szakértő orvosszakmai kérdésekben kialakított álláspontját és értékelését nem fogadta el, további bizonyítás elrendelésére nem adott alapot. A szakértő a felperes által rendelkezésre bocsátott valamennyi orvosi dokumentáció és a felperes személyes vizsgálata ismeretében alakította ki álláspontját, szakvéleményét részletesen megindokolta, abban olyan ellentmondás, vagy hiányosság, ami új szakértő kirendelését tette volna szükségessé, nem merült fel.
- [17] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] Az alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megtérítését nem kérte, ezért a Kúria e tárgyban a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján mellőzte a határozathozatalt, a teljesen pervesztes felperest a felülvizsgálati eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd díját a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX törvény 11/A. §-a alapján a magyar állam viseli.
- [19] A társadalombiztosítási perek tárgyi költségmentesek (Tny. 81. §).
- [20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 274. § (1) bekezdés).

, 2018. november 12.

. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő